

LUNNER KOMMUNE

Sandsvegen 1

2740 ROA

Saksbehandler, innvalgstelefon

Anniken Kvam, 32266615

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren - rapporteringsåret 2024 - Harestua og Volla renseanlegg - Lunner kommune

Lunner kommune har alvorlig avvik fra krav i tillatelse i rapporteringsåret 2024. Dette skyldes at kommunen ikke har registrert overvåkningsdata i Vannmiljø for Harestua renseanlegg. Dette er et gjentakende avvik og derfor alvorlig.

Vi tar egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2024 til etterretning.

Lunner kommune skal betale et gebyr på 10 400 kroner for vårt arbeid med egenkontrollrapportene. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringsskjema for 2025 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2026.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Harestua og Volla avløpsrenseanlegg med tilhørende avløpsnett.

I tilbakemeldingen på egenkontrollrapport for 2023 ble det påpekt manglende rapportering for overløp, herunder driftstid, vannmengder og fosformengder. Dette manglet også i rapporteringen for 2024, men ble senere lagt inn etter purring fra Statsforvalteren. Dette er gjentakende feil i rapportering. Statsforvalteren forventer at kommunen rapporterer utfyllende ved neste års rapportering.

Avløpsnett til Volla avløpsrenseanlegg

Lunner kommune har rapportert at avløpsnettet til Volla avløpsrenseanlegg har 8 installerte nødoverløp og 2 installerte regnvannsoverløp. Kommunen har beregnet at 350 m³ urensset avløpsvann og 0,35 kg fosfor gikk i overløp på avløpsnettet i 2024. Dette er en økning fra 2023, da kommunen rapporterte at 29 m³ avløpsvann og 0 kg fosfor gikk i overløp på avløpsnettet.

Det er 2 337 innbyggere og 2 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet i 2024. Antallet tilknyttede innbyggere og fritidsboliger er uendret fra 2023.

I skjema for årsrapportering fremlegger kommunen at det gjennomføres tiltak for å redusere store innlekkinger på ledningsnett. Innlekking av fremmedvann ble rapportert som et stort problem også i 2022 og 2023.

Volla avløpsrenseanlegg

Det er for 2024 rapportert at Volla avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 450 518 m³ avløpsvann og at 1 425 m³ har gått i overløp. Avløpsvannet i overløp utgjør 0,32 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Dette er en reduksjon fra 2023 da avløpsvannet i overløp utgjorde 1,78 % av alt vann inn til renseanlegget.

Den dimensjonerende kapasiteten til Volla avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 3 900 pe (BOF₅). Kommunen har rapportert at maksukebelastningen i 2024 er 2 886 pe (BOF₅).

Kommunen oppgir at fremmedvann har stor påvirkning på renseprosessen ved Volla renseanlegg. Innlekking gjør det vanskelig å klare rensekravet for fosfor.

I utslippstillatelsen datert 15.06.2006 er rensekravet for fosfor (Tot-P) satt til 95 % renseeffekt og maksimalt 0,3 mg/l ved utslipp. For BOF₅ er rensekravet 80 % renseeffekt eller maksimalt 15 mg O₂/l ved utslipp, mens det for KOF_{CR} er 80 % renseeffekt eller maksimalt 85 mg O₂/l ved utslipp. For 2023 hadde anlegget årsmidlet renseeffekt for fosfor på 89,9 %. Dette ble påpekt som gjentakende avvik fra 2022, og vurdert som alvorlig. For 2024 har Volla renseanlegg en årsmidlet renseeffekt på 95,4 % i 2024 og klarer dermed rensekravet for fosfor. Anlegget klarer også rensekravet for BOF₅ og KOF.

Volla renseanlegg har i tillegg krav om maksimalt 200 TKB/100 ml ved utslipp.

Prøveresultater for TKB er ettersendt for 2024. Det er tatt fem prøver innenfor tidsperioden mai-september. Analyseresultatene viser at avløpsvannet er innenfor tillatt utslippsgrense på maksimalt 200 TKB/100 ml.

Lunner kommune har tatt 3 prøver for nitrogen og 12 prøver for suspendert stoff ved Volla renseanlegg. Beregnet årsmidlet renseeffekt er 11,33 % for nitrogen og 82,84 % for suspendert stoff.

Avløpsnett til Harestua avløpsrenseanlegg

Lunner kommune har rapportert at det er 4 316 innbyggere og 16 fritidsboliger tilknyttet avløpsnett i 2024. Dette er en økning fra i fjor og tidligere år, hvor rapportert antall innbyggere tilknyttet avløpsnett har vært 3 555 i hele tidsperioden 2020–2023. Antall tilknyttede fritidsboliger er uendret.

Videre har kommunen rapportert at avløpsnett til Harestua renseanlegg har 14 installerte nødoverløp og ett installert regnvannsoverløp. Det er registrert 22 antall tilfeller med overløp og beregnet utslipp av 3 740 m³ urensset avløpsvann og 3,7 kg fosfor.

Det er registrert ett akuttutslipp fra nødoverløp på pumpestasjon som følge av tilstopping av avløpsledning under serviceoppdrag, saksnummer 2024/32011. Utslipet hadde varighet på 31,5 timer og medførte utslipp av 633 m³ urensset avløpsvann og 2,9 kg fosfor til Sveselva.

Kommunen skriver at det er utfordringer med innlekking av fremmedvann på avløpsnettet.

Harestua avløpsrenseanlegg

Det er for 2024 rapportert at Harestua renseanlegg har mottatt og behandlet 440 272 m³ avløpsvann og at 756 m³ har gått i overløp. Sammenlignet med 2023 mottok renseanlegget 398 979 m³ avløpsvann og 2 673 m³ gikk i overløp. Avløpsvann i overløp utgjør 0,17% av alt vann til renseanlegget. Dette er en reduksjon fra 2023 da avløpsvannet i overløp utgjorde 0,67 % av alt vann inn til renseanlegget.

Den dimensjonerende kapasiteten til Harestua avløpsrenseanlegg er oppgitt til å være 6 000 pe (BOF₅). Kommunen har rapportert at maksukebelastningen i 2024 er 4 991 pe (BOF₅).

Egenkontrollrapport for 2024 viser at Harestua renseanlegg har klart sekundærrensekravene, samt rensekravene på 95 % fosfor og maksimal utløpskonsentrasjon på 0,3 mg P/l.

I utslippstillatelsen er det satt krav til at det skal tilrettelegges for installasjon av UV-anlegg for bakterierensing dersom det viser seg nødvendig. I vedlagt overvåkningsrapport fremlegges at konsentrasjonen av tarmbakterier har avtatt de siste årene og at bedringen sammenfaller med oppstart av UV-desinfeksjon av avløpsvannet.

I forbindelse med utbedring av Harestua avløpsrenseanlegg, ga Statsforvalteren Lunner kommune dispensasjon fra rensekrav i tidsperioden 05–12 mai 2024. I sluttrapport fremlegges det at tiltaket medførte utslipp på totalt 3 225 m³ avløpsvann. Sluttrapporten fremlegger videre at utslippet er vurdert å ikke ha påvirket resipientens miljøtilstand eller vannforekomster nedstrøms. Utslipet er også vurdert å ikke overskride dispensasjonens rammer.

Resipientovervåking

Utslipp fra Volla renseanlegg og overløp fra enkelte pumpestasjoner ledes til vannforekomsten Vigga. I Vann-Nett oppgis det at resipienten har dårlig økologisk potensial (SMVF) og dårlig kjemisk tilstand med stor grad av påvirkning fra renseanlegg. I utslippstillatelse datert 15.06.2006 for Volla renseanlegg er det ikke krav om resipientovervåking.

I årsrapport for Volla renseanlegg fremlegges at det ikke er gjennomført resipientovervåking og at kommunen ikke har interne styringsdokumenter for resipientundersøkelse og overvåking.

I utslippstillatelse for Harestua Renseanlegg stilles krav til at kommunen skal gjennomføre overvåking av Harestuvannet i henhold til program utarbeidet av Rambøll, datert 04.03.2010. Lunner kommune har vedlagt rapport for overvåking av Harestuevannet for 2024.

Overvåkningsdata skal legges inn i databasen Vannmiljø. I årsrapport for Harestua renseanlegg fremlegges det at det er gjennomført resipientovervåking i rapporteringsåret, men at kommunen ikke er sikre på om dataene er lagt inn i Vannmiljø. Statsforvalteren understreker at manglende opplasting av overvåkingsdata i Vannmiljø er et avvik fra utslippstillatelsen. Ettersom kommunen også fikk avvik på dette 2023, regnes dette som et gjentakende og alvorlig avvik.

Alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vanmiljo.miljodirektoratet.no/>) etter at undersøkelsene er gjennomført.

Overvåkningsresultater fra tidligere år som ikke er lagt inn i vannmiljø, må legges inn snarest.

Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Andre forhold

Statsforvalteren registrerer at utslippstillatelsene for Volla og Harestua renseanlegg er av eldre dato og at det er behov for å oppdatere disse. Vi vil sende et eget brev til Lunner kommune med pålegg om å sende inn opplysninger til søknad om ny utslippstillatelse for renseanleggene.

Konklusjon

Lunner kommune har alvorlig avvik fra tillatelsen i rapporteringsåret 2024. Dette skyldes manglende opplasting av resipientovervåkingsdata i Vannmiljø.

Lunner kommune har for øvrig hatt gjentakende feil i rapportering. Statsforvalteren forventer at kommunen rapporterer utfyllende ved neste års rapportering.

Utover ovennevnt mangel og kommentar tar vi egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2024 til orientering.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2025 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2026. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek: [Skjema og tjenester | Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus](#)

Egenkontrollrapportens data om årlige utslipp for avløpsrenseanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2025. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsanlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 5 200 kroner per egenkontrollrapport. For Lunner kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på 2 egenkontrollrapporter. Gebyret vil derfor utgjøre 10 400 kroner. Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsenseksjonssjef

Anniken Kvam
rådgiver

Klima- og miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

arild.hammerhaug@lunner.kommune.no

